

Gazeta Aradului

ZIAR COTIDIAN NAȚIONAL INDEPENDENT.

Redacția și administrația: Bul. Regina Maria 21. — Abonamentul pe 1 an L. 200, pe 1/2 de an L. 100, pe 3 luni L. 60

Fuziune și colaborare.

Unele ziare s'au grăbit să publice știri relative la fuziunea partidului național român cu partidul liberal, aceasta pe baza tratativilor urmate în cursul ultimelor luni între cele două organizațiuni politice.

Afirmația aceasta a ziarelor în chestiune s'a făcut însă, nu atât pentru a se face dovada că se vorbește de o combinație politică pe cale de realizare, ci mai mult pentru a se arăta că tratativele urmate sunt departe de a constitui o taină pentru ziarele bine informate.

Marele neajuns de care s'a lovit însă afirmația relativă la fuziunea celor două partide, a fost aceea că afirmațiunea ce ne preocupă a fost făcută mai înainte ca să se fi dat vre-o deslușire publică și prin urmare oficială relativ la modalitatea sub care cele două partide politice înțelegeau să privească chestiunea.

Desmințiri au fost, e drept; acele desmințiri însă erau timide și lipsite de forța unei tăgăduiri adevărate, plecând din principii și evidentă prin limpezimea și sinceritatea ei.

Adevărata aprobare, sau adevărata desmințire nu aveau să fie pronunțate decât în adunarea de la Alba-Iulia, a partidului național român, de unde telegrafurile nu a adus încă o relație completă.

În afară însă de ori ce afirmare mai mult sau mai puțin întemeiată, există totuși un mijloc de a se stabili dacă fuziunea este posibilă între liberali și între partidul național român și acel mijloc este acela al logicii și moralității în politică.

Ori cât de variate ar fi interpretările, chiar în domeniul nestabil al politicii, rămân totuși în acest domeniu, recunoscute unanim, lucruri ce sunt permise și lucruri ce nu pot fi traduse în fapt, fără a se aduce o gravă lovitură părții serioase ce cuprinde în conținutul ei, noțiunea de politică.

Din punctul acesta de vedere o fuziune între liberali și organizația transilvăneană este posibilă, dar cu mai multe condițiuni; să se uite și să se considere ca neavenite, cuvintele și acuzațiile pe care cele două partide și le-au aruncat reciproc, în presă, în intruniri, în parlament; să se uite atacurile de presă ale officioaselor celor două partide, la adresa

șefilor și a principalilor conducători; să se dea uitării expresiile tari ca și gesturile prea bruște; încrederea să ia locul bănușii; prietenia pe acela al hostilității; defectele de altă dată să fie transformate în calități și injuriile în complimente; să se schimbe, să se modifice și să se transforme totul, adică să se denatureze tot în mod voit și conștient; să se susție, că nici o dată cele două organizații politice, nu s'au depărtat de aceeași credință și de același ideal; să se rupă paginile caracteristice din istoria politică a anilor de după război și să se introneze fantezia și invenția în locul, faptului real și petrecut.

Atuncea când se va șterge până și suvenirul certurilor, discuțiilor și aprecierilor defavorabile ce au avut loc atuncea fuziunea va putea deveni o posibilitate morală și politică, adică un fapt serios prin el însuși și în afară de bănușia de a se fi produs numai în scopul mărunț al reconcilierii a doi antagoniști pentru a lovi într'un al treilea.

Fără îndeplinirea tuturor acestor condițiuni fuziunea nu s'ar putea produce fără să nu ia proporțiile unei adevărate monstruoșități.

Nu știm, repetăm, aceea ce a putut să declare d. Maniu relativ la fuziune, dar știm că totuși dsa era ținut să facă, relativ la această chestie, anumite declarații.

În cazul cel mai ingrat însă, când o declarație netă, ar fi de natură să cauzeze confuzii și încurcături, socotim că ar fi suficient de politic ca să se declare, în numele Partidului național român, că în vederea viitoarelor evenimente, această organizație politică e gata să colaboreze și să lupte alături, cu ori care partid. Luptând alături cu toate, înseamnă că nu se faci nici o restricție, și că nu excluși pe nimeni, ceea ce lasă deschisă poarta interpretării viitoare.

Granița dintre Polonia și Cehoslovacia.

Praga. — Pentru fixarea definitivă a graniței dintre Polonia și Cehoslovacia comisiunea internațională de delimitare a cerut la granița patrularea să se facă de unități militare interaliat.

Praga. — Oficiul comerțului exterior al Cehoslovaciei a hotărât să reducă din nou taxele pe exportul lemnului, începând dela 16 trecut.

Declarațiile dlui Titulescu.

despre campania contra impozitelor și situația valutară.

(Prin fir special)

București. — D. Titulescu, ministru de finanțe, a declarat cunoscuților săi din Elveția următoarele:

Nu mă miră campania pe ascuns și pe față contra impozitelor. Așteptam aceasta și sunt pregătit pentru a rezista loviturilor și a da curaj celor cari îl pierd. Nu voi aduce nici o modificare esențială reformei, nu voi suprima sau suspenda vre-un impozit. Declarațiunile sunt complicate numai pentru aceea, cari vor să strecoare adevărul.

În ce privește situația valutară, d. Titulescu a spus:

Astăzi România se află într'un război valutar.

Noi ne găsim deocamdată în tranșee. Am primit câteva atacuri viguroase, cari ca toate primele atacuri au reușit; în curând însă ofensiva noastră va începe și atunci lucrurile se vor schimba.

Eu nu mă sperii, cum nu m-am speriat nici până acum. Știu de unde pornesc toate loviturile contra leului nostru. Le primesc și încurând le voi para. Puțină răbdare numai.

Sfințirea bisericii greco catolice din Arad.

Noul paroh și protopop greco catolic al Aradului, d. Iosif Popa, a adus ieri dlui primar al orașului la cunoștință că la începutul lunii Octombrie va avea loc sfințirea bisericii greco catolice, clădită sub fostul paroh și protopop dr. Laurean Luca și a cărei sfințire se amânase din cauza războiului mondial.

Parohia greco catolică din localitate, după cum se știe stă sub patronajul orașului.

Părintele protopop Iosif Popa a cerut ieri primăriei că în conformitate cu obligațiile de patron al orașului să se facă edificiului bisericii reparațiile necesare în vederea sfințirii.

Data sfințirii bisericii încă nu a fost definitiv fixată, probabil însă că ea va avea loc în 9 Octombrie.

Sfințirea se va face de către P. S. Sa episcopul Lugosului Traian Frențiu și cu aceasta ocazie va avea loc, totodată și instalarea noului paroh și protopop, a dlui Iosif Popa.

Cu ocazia sfințirii bisericii greco catolice, după cum suntem informați, va sosi la Arad și corul greco catolic, din Lugoj, care proiectează a da în acea zi și un concert în Arad.

Un interviu al ziarului „Aradi Ujság.”

D. Radu Panku, prefectul oraşului şi judeţului despre minorităţi.

Ziarul „Aradi Ujság” a publicat în numărul său de alaltăieri, un interviu, acordat de prefectul judeţului, şi oraşului, unui colaborator al aceluia ziar, interviu din care se desface limpede convingerea celui mai înalt funcţionar al guvernului, în Arad, referitor la modul cum trebuie să fie tratate minorităţile etnice.

Dăm mai jos după ziarul maghiar, declaraţiile d-lui prefect de oraş şi judeţ:

„Imi pare rău — spunea d. Radu Panku de faptul că neposedând limba maghiară nu am posibilitatea unui contact mai strâns cu populaţia maghiară şi cu conducătorii acesteia. Urmăresc cu atenţie încordată atitudinea maghiarilor şi activitatea lor de aici. Ştiu să preţuesc talentele şi puterea cu care este înzestrată rasa maghiară. Cred însă că toate acestea puteri şi valori vor fi puse fără nici un gând ascuns în serviciul patriei celei noi, România Mare şi că maghiarimea va lucra mai departe cu aceeaşi dragoste cu care Patria noastră strânge la pieptul său pe fiecare cetăţean al ei. Pot să înţeleg că sufletul nu se poate schimba de pe o zi pe alta, dar sper că inteligenţa maghiarilor îi va face pe aceştia să înţeleagă, că s'a sfârşit cu lumea visurilor şi că trebuie să se împace cu cele întâmplate şi cu noua stare de lucruri. România Mare democratică face totul ca cetăţenii săi, fie aceia de orice naţionalitate, să se simtă bine aici şi să găsească aicea condiţiunile celea mai bune ale fericirii lor. Ori cine ar compara în mod obiectiv situaţia de altădată cu aceea de acum trebuie să recunoască libertatea politică pe care România o dă cetăţenilor săi. De altfel sunt dovezi grăitoare şi mulţi din aceia, cari în prima lor însuşire s'au îndepărtat de aici, acum se reîntorc şi cer cetăţenia română, spunând că nu pot trăi în Ungaria.

Suntem deci să dăm maghiarimii, — minoritatea cea mai mare a României — toate drepturile şi libertăţile asigurate prin tratatul de la Trianon. Nu vom să împiedecăm dezvoltarea culturală a maghiarilor. Am învăţat aceasta din greşelile vechiului regim maghiar. Vrem să fim un stat modern şi democratic, al cărui sistem să nu fie subjugarea forţată, ci tratarea dreaptă a naţionalităţilor. Faţă de acestea aşteptăm dela maghiarime să se încadreze în noul stat şi să renunţe la visul iluzoriu al irendentismului.

De aceea sunt aici, să realizez punctul de vedere de mai sus al actualului guvern căci sunt sigur că acesta este şi punctul de vedere al guvernului). Din cauza aceasta rog pe oricine din populaţia oraşului Arad, să mi se adreseze mie direct, în ori ce împrejurare. Mă voi sili să satisfac pe fie care în limitele posibile, căci dorinţa mea e să desăvârşesc opera cea mare a înţelegerii.”

Ziarul maghiar însoţeşte aceste rânduri cu aprecieri măgulitoare la adresa prefectului de oraş şi judeţ, aducând elogiul spiritului de dreptate şi de curtoazie cu care reprezentantul guvernului, înţelege să rezolve toate chestiile ce interesează pe minorităţi.

Ne bucură faptul că un ziar maghiar dă fraţilor săi un exemplu de obiectivitate, spunându-şi sincer părerile şi arătând, prin loialele sale aprecieri încrederea şi simpatia ce inspiră populaţiei maghiare, intenţiile curate ale guvernului şi concepţia largă a acestuia, faţă de minorităţi, concepţie limpede exprimată de reprezentantul autorizat, al guvernului, la Arad.

Vedem, cu satisfacţie, în această atitudine a ziarului maghiar un indiciu al vremurilor noi şi o speranţă, că minorităţile maghiare, astfel cum spune d. Radu Panku, pătrunse de importanţa programului cercurilor conducătoare, vor da concursul lor întreg pentru desăvârşirea marelui operă de apropiere şi de conlucrare reciprocă, în sânul României întregite.

Revizuirea preţurilor din localurile de consumaţie.

Cafegii şi restauratorii n'au plătit oraşului impozitul de 5 la sută încasat dela consumatori.

Am anunţat în numărul nostru de ieri, că alaltăieri după masă a avut loc la primărie o întrunire a restauratorilor şi cafegiilor din localitate în vederea revizuirii preţurilor maximele din localurile de consumaţie.

Cu ocazia acestei întruniri, d. primar al oraşului a ascultat părerile restauratorilor şi cafegiilor relativ la stabilirea unor noi preţuri.

Cum se ştie restauratorii şi cafegii au cerut în mai multe rânduri că primăria să le admită urcarea preţurilor din localurile lor, pe motivul că din cauza actualelor preţuri ei au pagube enorme şi nu se mai pot menţine.

Primarul oraşului în urma acestor cereri repetite a lăsat organelor sale să adune toate datele necesare, pentru a cunoaşte deplin situaţia actuală a preţurilor din piaţă, lăsate libere, şi cheltuielile de regie ce le au restauratorii şi cafegii. Adunarea datelor referitor la cheltuielile de regie a întâmpinat însă dificultăţi. Atât restauratorii cât şi cafegii au refuzat a servi un tablou real despre aceste cheltuieli, cerând a li se da crezare spuselor lor verbale. Astfel primăria pusă în imposibilitate, chiar din partea restauratorilor şi cafegiilor, de a avea date reale şi precise s'a văzut nevoită a face revizuirea preţurilor în baza calculelor teoretice şi în baza preţurilor actuale din piaţă.

Refuzul restauratorilor şi cafegiilor de a prezenta un tablou real despre cheltuielile lor de regie arată clar că ei doresc să realizeze câştiguri nepermise în dauna consumatorilor.

După cum suntem informaţi noile preţuri ce s'au stabilit de primărie pentru localurile de consumaţie şi cari vor urma să fie publicate în zilele apropiate arată o mică urcare faţă de acele actuale şi aceasta în urma faptului că în timpul de iarnă cheltuielile de regie, ca luminatul şi încălzitul localurilor, sunt mai mari, ca în timpul verei.

O urcare în măsură mai mare a preţurilor în caz de a primăria ar ceda în faţa argumentaţiilor neîntemeiate a restauratorilor şi cafegiilor, ceea ce nu credem că este cazul, ar însemna nedreptăţirea consumatorilor, având în vedere că preţurile carnei arată o scădere esenţială faţă de trecut, carnea de vită fiind oferită chiar şi cu un leu chilogramul, iar preţul articolelor alimentare din piaţă ne fiind la o astfel de înălţime încât ele să motiveze o urcare a preţurilor din localurile de consumaţie.

Că restauratorii şi cafegii nu urmăresc altceva, decât o îmbogăţire repede se vede şi din faptul că de 4 luni de zile ei refuză a plăti oraşului impozit comunal de 5 la sută, cuprins în preţul mâncărilor şi beuturilor şi ce l-au încasat dela consumatori, spunând că ministerul nu a aprobat acest impozit comunal. După cât ştim nu există însă nici o dispoziţie ministerială care să fi oprit acest impozit comunal, care e prevăzut în bugetul oraşului pentru acoperirea cheltuielilor acestuia. Dealtă parte acest impozit de 5 la sută restauratorii şi cafegii l-au încasat dela consumatori şi astfel faptul că ei refuză a plăti sumele încasate oraşului ar însemna o jefuire a consumatorilor.

Primăria oraşului după cum suntem informaţi va uza însă de mijloacele legale, pentru a-i sili pe restauratorii şi cafegii să depună la casieria oraşului sumele de impozit reţinute pe nedrept.

Ajutoarea Rusiei.

Viena. — Vasul Gilmer a pornit cu destinaţie spre Rusia având pe bord pe reprezentanţii comisiunii de ajutor americane însărcinată să studieze mijloacele pentru debarcarea şi distribuirea ajutoarelor venite din America în provinciile ruseşti.

Paris. — Comisiunea internaţională pentru ajutorarea Rusiei a acceptat textul scrisorii adresate puterilor doritoare de a participa la salvarea înfometaiilor din Rusia.

INFORMAȚIUNI.

— Din cauza sfinţei sărbători de azi, Naşterea Maicei Domnului, ziarul nostru va apare numai Vineri dimineaţa la orele obişnuite.

— Inscriserile la Academia reg. de drept din Oradea-Mare, pe sem. I. din anul şc. 1921—22 durează dela 15. Septembrie până la 15 Octombrie a. c. Ele se fac între orele 9—11 a. m. în biroul Decanatului. Examenele fundamentale se ţin în acelaş timp. Dr. Iuliu Hoványi, decan.

— Secretarul Consulatului francez din Rusciuc a dispărut. Se crede că a fost atras într-o cursă.

— În numărul nostru de ieri din greşeală de pagină mai multe telegrame au fost arătate ca primite dela agenţia Damian. Rectificăm această greşeală, întrucât toate telegramele publicate în numărul nostru de ieri Marţi, au fost primite prin firul special al „Gazetei Aradului”.

— Conform statisticii întocmite de serviciul sanitar, situaţia boalelor contagioase ivite pe teritoriul oraşului dela 1 Septembrie până la 15 Septembrie a fost următoarea: Cazuri de scarlatină nouă, sau anunţat 45, din luna anterioară au rămas bolnavi de scarlatină 57, adică în total 102, dintre cari 6 au murit; difterie 4, morbilli 1, tifos abdominal s'au anunţat în jumătatea întâia a lunii Septembrie 18, iar din luna anterioară au rămas 18, adică în total 36 bolnavi, dintre cari 2 au murit; disenterie 10, paraliză infantilă 7, tuberculoză 8.

— Azi Miercuri urmează a se prezenta la Biroul populaţiei locuitori din:

Circ. I: Str. Vichentie Babeş şi str. Ghiba Birta.

Circ. II: Str. Mijloc, şi str. Mâna de Aur.

Circ. III: Calea Şaguna (partea dreaptă).

Circ. IV: Calea 6 Vânători.

— Ieri seara pe la orele 7 seara s'a declarat un incendiu în Gaiu, strada Ciurdei, arzând o cantitate mai mare de paie.

— Prefectura a luat dispoziţie ca strada Sârrossy din Arad să poarte de aici înainte numele de Strada dr. Raţiu.

CINEMATOGRAFE.

Sora Maria piesă în 4 acte în „Apollo”. Este istoria tristă a unei călugăriţe, care nu poate rezista instinctului naturii şi cu toate că nu află mângâierea în viaţa din mănăstire îi cade cu greu ruperea cu tradiţiile sufletului său religios. Contrastele aceste produc tragicul călugăriţei. Piesa, fiind jucată de primii artiştii dramatici, are un deosebit efect asupra prezentilor. Va rula Miercuri şi Joi în 21 şi 22 Septembrie.

Patima sau o viaţă greşită dramă în 4 acte în „Urania”. Erik şi Hella sunt amoroşi, şi se apropie tot mai mult de momentul fericit, când ar să fie unul altuia. Erik însă tremură de fericirea aceasta, căci ce va fi dacă Hella va auzi, că dănsul este fiul unui puşcăriaş, a unui beţiv şi ucigaş. La un bal îşi descoperă secretul, şi ce e mai mult deodată apare şi tatăl său povestindu-şi istoria vieţii sale mizerabile. Hella nu se sperie, ci ascultă, Erik nu e vinovat pentru păcatele tatălui său. Într'aceste s'aprinde localul, unde sunt, ucigaşul scapă pe Hella, apoi se întoarce iar în foc şi-şi aşteaptă sfârşitul vieţii greşite. Rulează în 21, 22 Septembrie Mercuri şi Joi.

Teatrul APOLLO.

In 21, 22, Septembrie
Miercuri, Joi,

Sora Maria

Dramă socială în 6 acte.
Prim actori: M. Makkay,
M. Várkonyi, S. Almásy,
şi J. Szöreghy.

Teatrul URANIA.

In 21, 22, Septembrie
Miercuri, Joi,

Patimă

Romanul unei vieţi în
6 acte.
Prim actori: M. Weiss
J. Rückert, J. Moreau
M. Zelenka.

CAFENEUA „CORNUL VÂNĂTORULUI” După teatru mâncări calde şi reci. Orchestră de ţigari. Jumătate litru de vin bun lei 9 în sticle.

Granițele Albaniei.

(Prin fir special)

Belgrad. — Ziarul „Tribuna” din Belgrad pune în discuție chestiunea granițelor Albaniei. Ziarul spune că Serbia după ce a fost părăsită de aliați, la rândul ei este părăsită acum și la sud, uitându-se la granițele făcute de această țară din război. Stabilitățile albaneze care și-a ales drept capitală orașul Tirana nu posedă nici unul din elementele constituționale ale statelor moderne.

Acest stat nu are nici granițe definitive și nu i se recunoaște posibilitatea de a se organiza și a se face reprezentat în streinătate. Un element regulat nu poate să existe în Albania. Elementul din Tirana este un simplu instrument în mâinile streinilor și el constituie o rușine chiar pentru poporul albanez. Revolta Mirdiților este cea bună dovadă despre lipsa de valoare a guvernului albanez. Această revoltă trebuie considerată o ridicare a creștinismului în contra Islamului care reprezintă și azi, în Balcani despotismul și imperialismul. Societatea națiunilor creiață pentru menținerea păcii în lume și pentru apărarea națiunilor și pentru protejarea micilor națiuni îndepărtate datorită și răpind acestora foloale care au drept și dovedindu-se astfel ca un instrument al politicii engleze.

Din punctul acesta de vedere nu se poate vorbi de nici o concesie.

Articolul acesta al ziarului în chestiunea a o deosebită impresie în cercurile politice engleze.

O nouă sinucidere.

După dubla sinucidere din Parcul Carol, în noaptea de Duminecă spre Luni, Luni s'a anunțat serviciului de inspecție al poliției o nouă sinucidere săvârșită tot din motive de răzvrătire.

Între orele 7 seara, văduva lui Mihai Borsi, s'au sinucis la domiciliul său din strada Greceanu nr. 10, află pe servitorul prefecturii județului Ioan Borsi, ce locuia la ea, mort lângă pat, având o răzvrătire la tâmpla dreaptă.

Văduva Borsi plecase de acasă, încă dimineața înainte de plecare trezise pe Stupar, acesta însă spusese că deoarece se simte bolnav, mai răzvrătit în pat.

Ofițerul de serviciu al poliției și medicul ajungând la fața locului au constatat că Stupar ține în mână un glonț din revolver, pe când se afla în pat și numai în urma svârcolirilor, în agonie a căzut din pat.

Ioan Stupar trăise mai mulți ani împreună cu soția sa Teodor Manyi, aceasta însă îl părăsise înainte de război.

Duminecă noaptea, după ce petrecuse cu prietenii săi Stupar, chinuit de dragoste față de femeia părăsită s'a preumblat timp mai îndelungat în jurul porții edificiului nr. 3 din Calea Banatului unde această se mutase. La un pantofar care era în fața și portarul edificiului, Stupar spera, că va veni să deschidă poarta chirieșilor ce erau acasă. S'a înșelat însă deoarece la deschiderea de poartă venise pantofarul, astfel că s'a putut întâlni cu femeia ce îl părăsise care probabil voia să o înduplece să se întoarcă la el.

Stupar s'a sinucis, după constatările medicului, pe la orele 9 dimineața.

Scufundarea vasului Sofia.

București. D. Popovăț, dir. General al Serviciului Maritim Român, a spus următoarele cu privire la scufundarea vasului Sofia:

Vasul a plecat din Constanța la Sulina la 14 octombrie și a fost lovit de o mină care și s'a scufundat. Mina nu poate fi însă, după părerea d-lui Popovăț, din cele aruncate în mare pe timpul războiului, deoarece dragarea minei s'a făcut de către vasele marinei române. Mina nu a putut veni de cât dinspre țărâmul din Mării Negre unde minele din război nu sunt culese de bolșevici.

Concluzia este că vasele ce circulă pe lângă Sulina nostru trebuie să fie escortate până în mare de remorcelor speciale.

TELEGRAME.

Telegramele prin fir special al Gazetei Aradului.

Congresul sionist.

Carlsbad. — Congresul sionist dela Carlsbad s'a terminat în ziua de 15 trecut. În cuvântarea de închidere a congresului, Socolov a mulțumit guvernului ceh care a dovedit o adâncă înțelegere a luptelor pentru libertate. Au fost realeși în comitetul executiv Veisman, Socolov și Iabotinsky.

Situația în Irlanda.

Londra. — Peste 20 arestați irlandezi au reușit să evadeze din tabăra de internați dela Ditworth.

Dublin. — Se află din Dublin că Devalera a fost mirat el însuși de telegrama lui Lloyd George, întru cât nu se aștepta ca scrisoarea sa să dea loc la asemenea interpretări.

Devalera spune că scopul răspunsului său a fost să accentueze printr-o declarație limpede că Irlanda e stat suveran fără a pretinde însă ca Anglia să accepte condițiile sale înainte de începerea conferinței. Episcopul irlandez să pregătește să intervină pentru a opri ruperea negocierilor. Se vorbește și de un plebiscit.

Londra. — Corespondențele telegrafice continuă între primul ministru englez și Devalera.

Se nădăduiește, că tratativele vor da un rezultat favorabil. Ruptura negocierilor se pare că a fost grăbită în mod intenționat de sinfeiniști, așa în cât nu se poate ști nimic precis despre părerile Devalera. Se stabilește că Lloyd George primind ultima scrisoare alui Devalera, trimisă prin curieri sinfeiniști, a spus acestora că astfel cum era redactat răspunsul ar însemna o rupere a tratativelor.

Fără îndoială curierii au comunicat imediat la Dublin cuvintele primului ministru. Răspunsul sinfeiniștilor a fost comunicat presei, anticipându-se asupra tratativelor pe care ar fi voit să le facă Primul ministru. În consecință acesta s'a văzut nevoit să contramandeze întrunirea conferinței. Această hotărâre a alarmat întreaga Irlandă și efectul a fost simțit în telegrama trimisă de către Devalera. La această telegramă primul ministru englez a răspuns imediat în următorii termeni. Condițiunile D-voastră ar fi implicat faptul că reprezentanții D-voastră la conferința ce urma să se ție ar fi fost reprezentanții unui stat independent și suveran. Acceptarea acestor condiții ar fi însemnat, deci recunoașterea formală și oficială a Irlandei, separată de dominionurile regale.

Călătoria lui Briand.

Paris. — D. Briand va merge în persoană la Washington, unde va fi însoțit de mai mulți delegați printre care și de ministrul coloniilor. Printre delegați va fi probabil și d. Viviani.

Dela Liga națiunilor.

Paris. — Comisiunea amendamentelor dela Liga Națiunilor din Geneva a refuzat luarea în considerație amendamentului propus de Argentina, în ceea ce privește relațiile diplomatice de a se trimite Argentinei o notă de simpatie cu urarea unei colaborări cât mai fecunde la opera comună.

Luptele dintre turci și greci.

Paris. — Înfrângerile armatei grecești după ultimile știri sosite din Constantinopol se confirmă. Retragerea definitivă a trupelor elene e considerată ca un lucru sigur. Comunicatul kemalist din 12 curent confirmă retragerea grecilor anunțând că aceasta se face în desordine cu pierderi de răniți, material și automobile. Se confirmă de asemenea știrea cu privire la retragerea celor 2 divizii grecești de acoperire.

Atena. — Știri oficiale anunță din Smirna că trupele kemaliste au masacrat numeroși locuitori din vilaietul Adana. Femeile și copiii sunt supuși unor torturi groaznice. Populația bărbătească e deportată. Aceste fapte sunt confirmate de un consul strein.

O propunere belgiană.

Londra. — Times anunță că despărțământul externelor din Belgia e propus guvernelor francez și englez suprimarea sancțiunilor contra Germaniei.

Ciocniri de stradă la Paris.

Paris. — Lucrătorii sindicalisti și funcționarii dela tramvai au provocat cu ocazia unei manifestațiuni o ciocnire cu poliția. S'au schimbat focuri de armă și s'au operat numeroase arestări. Multe persoane au fost rănite. Delegația greviștilor a reclamat zadarnic punerea în libertate a celor arestați.

La societatea națiunilor.

Paris. — Adunarea societății națiunilor dela Geneva nu se va întruni de cât în ziua de 20. Ședințele marelui instituțiuni internaționale vor fi prelungite până la sfârșitul lunii.

Revoluția din India.

Paris. — Se anunță oficial că activitatea rebelilor în India este în creștere.

Tribuna liberă*)

O rectificare.

D. A. Bulzan, dirigintele oficiului postal central din localitate ne roagă să publicăm următoarea rectificare:

Un ziar maghiar din localitate, publică știrea că Oficiul postal ar fi cerut eliberarea mecanicilor arestați pentru furt. Nu pot ști de unde a luat ziarul maghiar informațiunea aceasta greșită. Adevărul e că eu am cerut dlui jude de instrucție grăbirea interogatorului unuia dintre arestați, pentru ca în cazul când nu s'ar menține arestul preventiv, să pot aduce pe acest mecanic la oficiul postal, bineînțeles sub supraveghere, ca să arate mecanicului acum sosit instalațiile, cari sunt atât de variate, încât nici un expert nu se poate orienta, fără a cunoaște situația locală. Cea mai mică greșeală în funcționarea instalațiilor electrice ale oficiului postal poate cauza pagube enorme și deranjamente ireparabile.

Arad 20 Septembrie 1921.

A. Bulzan,
dirigent.

*) Pentru cele cuprinse în aceasta rubrică redacția ziarului nu ia nici o răspundere.

Red. responsabil: Laurențiu Luca.

Pentru menaj

făină nula (de gris), făină de fierț și de pâine se poate cumpăra la depozitul moarei

GARDOS și BORNSTEIN

„SOFIA” din Nădlac, Arad str. Eminescu 40.

MICA PUBLICITATE.

Se caută un piano, plătinindu-se chirie lunară.

Doi băieți de liceu (până la cl. V-a) se primesc în vipt la o familie românească. Adresa la administrația ziarului. 328

Turbină de apă 100—120 puteri de cai. Se poate lua în primire imediat. Amănunte la Biroul de publicații „Kelet“.

„VICTORIA” depozitul acestei fabrici de mobile se află în Arad, Str. Horia Nr. 1. (palatul Neuman).

Se află aci de vânzare în permanență în depozit, mobile de calitate întâia: dormitoare, sufragerii, foteluri, canapea și alte mobile.

In grădină de vară și localul modern aranjat Cafenea și bufet Central

se servesc cele mai alesc beuturi și mâncări. In fiecare seară mâncări proaspete gătite și vinuri de Podgorii din via proprie. 169

Intrarea prin poarta hotelului „Central“

Fiecare are

datoria morală să cumpere losurile

Societății de Patronaj

Losurile aceste se

vând în toate tutungerile din localitate

In atențiunea

197

cumpărătorilor, de mobile

Mobile pentru prânzitor și dormitor se pot cumpăra ieftin în depozitul de mobile Wiegendorf, Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc) Nr. 40

Se scoate la licitație

mobile, albituri și giuvaere în casa No. 14. Bulevardul Regina Maria (propriet. lui Aradi Központj Takarékpénztár) ♦

la 21 Septembrie 4 ore.

Incunostiintare!

Aduc la cunoștință On. mei clienți că

reîntorcându-mă din călătoria mea în străinătate 330

în atelierul meu se lucrează pentru sezonul de toamnă **CAROLNOSZKAY** croitor de dame, Bulevardul Regina Maria 17

Incunostiintare!

Aduc la cunoștință On. public, că am cumpărat

fabrică de sifon „ELISABETA”

a văd. lui Alexandru Winkler str. Episc. Radu 4

și pe care am transformat-o conform tuturor cerintelor de igienă. Străduința mea este să servesc pe On. Clienți în mod demn și încrederea ce mi-se acordă. Am de vânzare, permanent, accesorii de carbonle și alte obiecte necesare pentru fabricile de sifon, la prețuri convenabile. Rog binevoitorul sprijin cu stăruință.

Fabrica de sifon „Elisabeta“ alui Iosif Rácz
succesorul văduvei ALEXANDRU WINKLER

ARAD, STR. EPISCO-
PULUI RADU NRUL 4.

FRĂȚII NEUMAN

Fabrică de spirt și de drojdie

Fabrica de făină — ARAD

Publicațiune.

Se face cunoscut că în ziua de 21 Septembrie a. e., în biroul depozitului de mobile din Arad, se va vinde prin licitație publică o cantitate mai mare de mobile de stricăciune intrebuintabilă. Licitatia începe la orele 9 a. m.

„INTERCONTINENTALE”

SOCIETATE ANONIMA DE TRANSPORT ȘI COMUNICATII

Fost: S. & V. Hoffmann

Sediul social: TRIEST.

Capital: lire italiene milioane deplin versate

Centrala pentru România în București.

Sedii în România:

Arad, Bul. Regele Ferdinand No. 21. Braila, Brasov, Cluj, Galați, Giurgiu, Constanta, Oradea-Mare, Timișoara, Cernauți, Napolokouți.

Sedii în Străinătate:

Arnoldstein, Batum, Berlin, Bichișciaba, Bratislava, Bruck a/d Leitha, Brünn, Budapesta, Burgas, Buchs, Constantinopol, Fiume, Franzensfeste, Genova, Innsbruck, Komorn, Leibnitz, London, Longatico, Marceglio, Milano, München, Parkan, Passau, Pongracz, Praga, Regensburg, Rusciuc, Salonic, Seghedina, Tarvis, Triest, Varna, Venezia, Wien, Villaco, Zagrab, Laibach.

Intreprindere internațională pentru transporturi în întreagă Europa, pe uscat cât și pe apă.

Vămuiri în Arad și Curtea

Asigurări cu condițiunile cele mai avantajoase.

Telefon 854.

Telegrame pe adresa : Intercontinental

3 PRÂNZITTOARE MODERNE

în valoare de 65 mil lei lucrate în atelierul Soc. de Patronaj în Arad se vor trage la sorți în favoarea asilului soc.

♦ Căstigul I.: mobilier complet p. un prânzitor, lucrat din lemn de stejar afumat și brăzdat cu rădăciri de trandafir ♦ Căstigurile II. și III.: mobilier complet pentru prânzitor, lucrat din lemn de stejar afumat

Fiecare mobilier se compune din un bufet, un păharnic, masă ♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦ de prânzitor și 6 foteluri de piele. ♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦

UN LOS LEI 20.

Tragerea va avea loc în ziua de 15 Octomvrie 1921.

Losuri se află în următoarele magazine și tutungerii.

- ♦ Ludovic Beregszászy, str. Eminescu, Leopold Bruckner, Bul. Reg. Maria 5, Vilhelm Scheibel, str. Eminescu
- ♦ Ernesz Pick, Bul. Reg. Maria 17, Salon Augusta, str. Romanului (Palatul-Bohus), Frati Somló, str. Eminescu
- ♦ Sigi-mund Keppich, Bul. Reg. Maria, I. Müller și Fiul, str. Bratianu Filiale, Emil Maidt, Bul. Reg. Maria
- ♦ Stefania Mandl, Bul. Reg. Ferdinand 15., Iosif Vidor, Bul. Reg. Ferdinand 3., Văd. Leopold Hammer
- ♦ Iuliu Bauer, Bul. Reg., Maria, Iosif Schubert, Bul. Reg. Ferdinand 1., Birou de Anunțuri „Kelet“, str. Alexandru Winkler
- ♦ Maurițiu Klein junior, str. General Berthelot 1., Iosif Bodnar, str. Bratianu, Terezia Czermann, str. Bratianu
- ♦ Biroul secretariatului Societății de Patronaj, str. George Popa, Atelierul de tâmplarie a Societății de Patronaj
- ♦ str. Aranykéz, Institut. consultații medicale a Societ. de ocrotirea copiilor și a mamelor, str. Mocsanyi 4., Institut. maternitate a Societ. de ocrotirea mamelor din Arad, str. Marășești 56., Atelierul de cusătorie a Societ. de Patronaj